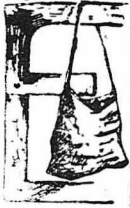

ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ ΤΡΟΜΟΥ

ΤΟΥ MAURICE RÉNARD

ΜΙΑ ΦΡΙΚΙΑΣΤΙΚΗ ΟΠΤΑΣΙΑ

ΚΕΙΝΟ τὸ καλοκαίρι μὲ φιλοξενόσαν στὴν χαριτωμένη παραθαλάσσια ἑπαυλὶ τοὺς ὁ κύριος καὶ ἡ κυρία Χερουέλ, ἕνα πρώτης τάξεως ἀνδρόγυνο μετὰ τὸ ὅποιο μὲ συνέθετε παλαιὰ οἰκογενεακὴ φίλα. Ἡ ἑπαυλὶς τοὺς βρισκόταν τόσο κοντὰ στὴ θάλασσα, ὥστε τὰ κύματα τοῦ Ἀτλαντικοῦ ἔβρεχαν τοὺς τοίχους τῆς. Ἦταν χωρισμένη ἐπάνω σὲ μιά γλάστρα γῆς, μὲ μικρογάστρα χερσονήσου, πού προχωροῦσε μὲς' στὴν θάλασσα καταφορτωμένη ἀπὸ λογιῶν - λογιῶν λουλουδία. Ἔτσι, μπρὸς στὴν ἑπαυλὶ τῶν Χερουέλ ἀπλωνόταν ἡ ἀμμουδιὰ καὶ κέρα στ' ἀνοιχτὰ ὁ ὠκεανὸς, τρομερὸς, μεγαλειώδης, ἀμείλικτος. Τὸ μέρος ἦταν ἐξαιρετικὰ ἐπικίνδυνον γιὰ τὴν γαμμάτω ἀπὸ πλῆθος ὑφάλων πού κρυμμένοι ὑποκούσαν δολοφονικὰ τὰ ἄτυχα καίμα πού θὰ εἶχαν τὴν ἀτυχία νὰ φθάσουν ὡς ἐκεῖ. Καὶ τὸ νανάκι ἱστοιοφόρον δὲν ἦταν σπάνιον στὸ τραγικὸ αὐτὸ μέρος.

Τέλος μὲ μιά λέξη ἦταν ἕνα τοκεπὶ τρομακτικὰ γοητευτικὸ. Ἐ, λοιπόν, στὸ τοκεπὶ ἐκεῖνο εἶδα τὴν πιὸ φοβερὴ ὄπτασια τῆς ζωῆς μου, τὸν πιὸ φαντασμαγορικὸ ἐπιβάτη πού μορεὶ κανεὶς νὰ ἀνευρεθῆ.

Μιά μέρα ἤλθε στὴν ἑπαυλὶ τῶν Χερουέλ, φιλοξενούμενος κ' αὐτὰς, ἕνας ἄνθρωπος πολὺ παράξενος, ὁ Φλοριάν Κέσσελ, ὁ διάσημος νευρολόγος, συγγενὴς τῶν Χερουέλ, πού γύριζε ἀπὸ ἕνα μεγάλο ταξεῖδι στὶς Ἰνδίας καὶ πού εἶχε ἔρθει νὰ μείνῃ κάμποσες βδομάδες στὴν γοητευτικὴ ἑπαυλὶ τῶν συγγενῶν του.

Ἦταν ἕνας ἄνθρωπος μετρίου ἀναστήματος. Τὸ παράστημά του δὲν εἶχε κανένα ἰδιότερο χαρακτηριστικὸ πού νὰ προκαλῆ ἐξαιρετικὴ ἐντύπωση. Ἀλλὰ εἰς ἀντάλλαγμα τὸ πρόσωπό του εἶχε κάτι τὸ καταπληκτικόν. Ἡ ὄψη τοῦ Φλοριάν Κέσσελ δὲν εἶχε τίποτε τὸ εὐχρηστικόν. Ἦταν ἕνα πρόσωπο ἀνατολίτικον. Ὅταν τὴν πρώτη μέρα τῆς ἀφιέσεώς του μᾶς δεῖξαι μερικὲς φωτογραφίες ἀπ' τὸ ταξεῖδι τὸν στίς Ἰνδίας καὶ ἀνάμεσα σ' αὐτὴ τὴν φωτογραφία ἑνὸς Ἰνδοῦ μεγαλιάνου πού τὸν εἶχε φιλοξενήσει, κατηρήρησα μὲ ἐκπληξί μου διὰ τὸ πρόσωπο τοῦ Ἰνδοῦ ἐκεῖνον δὲν παρουσιαζοίτο καμμιά διαφορά ἀπ' τὸ πρόσωπο τοῦ Κέσσελ. Τὸ χρῶμα τοῦ προσώπου του εἶχε χρῶμα ὀρεχθάλκου, τὰ δόντια του κατασπαρασσέντα σὲ βαθμὸν καταπληκτικόν, τὰ φρύδια του κιννὰ καὶ κατὰμαυρα ἐπίσης καὶ τὰ καστανὰ μάτια του κρύβονταν κάτω ἀπὸ σκίνητα βελούδινα βλεφάρων πού κατέβηκαν σὲ μεγαλοπρεπὴ ἐπίσης μαθηματισμοῦ. Ἡ περιγραφή αὐτὴ δὲν μορεὶ νὰ δώσει σαφὴ ἰδέα τῆς γοητείας καὶ τῆς ἐπιβολῆς πού ἀσκοῦσε ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς σ' ὅσους τὸν ἀντικρίζουν.

Ὅταν ἐβόθασε στὴν ἑπαυλὶ τῶν Χερουέλ βρήκε μιά εὐθυμὴ καὶ εὐχάριστη συντροφιά. Εἰπάμετε ἐκεῖ καμμιά δεκαετία φιλοξενούμενος, ὁλοι Παριζιάνου πού προσπαθοῦσαν νὰ περνοῦμε ὅσο τὸ δυνατόν πιὸ εὐθῶτα τὸν καιρὸ μας.

Μόλις ἐβόθασε ὁ δόκτωρ Χερουέλ τὸν ἐπιλοκοπήσαμε ὅλοι μας καὶ τὸν τρολλάναμε μὲ τὶς ἐρωτήσεις μας γιὰ τὰ ταξεῖδία του, γιὰ τὰ παράξενα τῶν Ἰνδιῶν καὶ πρὸ πάντων γιὰ τὰ διάφορα ψυχικὰ ζητήματα καὶ ὅποια ἐκείνος φαινόταν διὰ εἶχε ἐγκύψει ὅσο λίγοι ἄνθρωποι στὸν κόσμον. Αὐτὸς μᾶς ἀνεχόταν καρτερικώτατα καὶ ἀπαντοῦσε πρὸς ἡμᾶς σὲ ὅλες τὶς ἐρωτήσεις μας. Λίγες μέρες μετὰ τὰς μετὰ τὴν ἀφίεσιν του δέχθηκε νὰ μᾶς προσφέρει τὸ ἐξαιρετικὸ θέαμα μιάς ἐπιδείξεως τῆς φακρικῆς δυνάμεως πού εἶχε ἀποκτήσει στὸ διστάημα τῆς παραμονῆς του στίς Ἰνδίας.

Ἡ ἐπίδειξις ἔγινε ἐν ἀπόγευμα στὸν ἠλιόλουστον κήπο τῆς ἑπαυλὸς, ὅπου μαζὺ μὲ τοὺς προσωπικῶν ἐσοκευαν νὰ καταστοῦν καὶ τὸ ὑπνετικὸ προσωπικόν, δηλαδὴ ἕνας Παριζιάνος καμοιρῆς καὶ μιά γιορτακοῦδα καμοιρῆρα. Ἐκεῖ ὁ δόκτωρ Κέσσελ ἐξέτελεσε τὰ δύο κλασσικὰ πειράματα τῆς φακρικῆς ἐπιστήμης.

Πρῶτα πρῶτα ἔχασε μέσα σὲ μιά γλάστρα γεμάτη χῶμα ἕνα σπόρο, ἀπ' τὸν ὅποιο ἐπὶ λίγα λεπτὰ ἐβλάστησε ἕνα φυτὸ, μὲ φύλλα, μὲ λευλούδινα καὶ μαρῶδες, τὸ ὅποιον ἔπειτα ξερόθηκε καὶ ἔγινε σκῆνη.

Μετὰ τὴν πρώτη ἐκείνη ἐπίδειξι, ὁ Κέσσελ ἐφώνησε ἕναν νεὸ πού τὸν εἶχε φέρει μαζὺ του ἀπὸ τὸ Μπενάρες. Ἐπειτα ἔβηκε ἕνα μαρῶδες σχοινί, τὸ ἐκέντησε πρὸς τὸν οὐρανὸ καὶ κατὰληκτικὸ εἶδαμὸς τὸ σχοινὶ ἐμῶν νὰ στέμνεται ὄρθιον, κατακόρυφο καὶ ἀκίνητο, στὸν ἀέρα. Μὲ ἀόμνη μεγαλειότερη ἐπιπληξία εἶδαμὸς κατόπιν τὸν νεαρὸ Ἰνδοῦ ἀπ' τὸ Μπενάρες νὰ σκαφαλῶνῃ στὸ σχοινί

ἐκεῖνο, νὰ φτάνῃ ὡς τὴν κορυφὴ του, ἔπειτα νὰ κατεβαίῃ καὶ τέλος τὸ σχοινὶ νὰ πέφτῃ πάλι σὲν τεράστιον φεῖδι στὴν γῆ.

Ὁ δόκτωρ Κέσσελ μᾶς ἐξήγησε τὰ θαυμάσια αὐτὰ πειράματα καὶ μᾶς ἐτόνισε διὰ ἠμίλειον τὴν αὐθιγοβολή, διὰ ὅτι δὲν ἔβλεπτο ἐβλάστησῃς ἀπ' τὸν σπόρο, ὅτι σχοινὶ ὑψώθηκε στὸν οὐρανὸ, ὅτι ὁ νεὸς ἀπ' τὸ Μπενάρες ἀνέβηκε στὸ σχοινὶ ἀλλὰ διὰ ὅτι αὐτὸ ὁ νεὸς φαντασθῆ ἡμᾶς χάρις τῆν ὑποβολῇ του καὶ διὰ ὅτι βρισκόμασθα ἔξω ἀπ' τὴν ἀκτίνα τῆς μαγνητικῆς δυνάμεως τοῦ γνηριστοῦ δὲν βλέπομασθα ἀπὸ ὅλες αὐτὲς τὶς αὐταπάτας.

Τότε κάποιος νεὸς ἀπ' τὴν συντροφιά δήλωσε περήφανα ὅτι νεὸ πειράμα θὰ ἀντιδράσῃ στὴν ὑποβολῇ τοῦ δόκτωρος Κέσσελ καὶ διὰ δὲν θὰ γελασθῆτε παῖδι.

Ὁ δόκτωρ Κέσσελ χωρὶς νὰ γελᾶται - δὲν γελᾶσε ποτὲ τοῦτο ὑποσχέθηκε νὰ κἀνῃ τὸ βράδυ ἕνα νεὸ πειράμα μὲ τὸ ὅποιο νὰ τοῦ ἀποδείξῃ διὰ δὲν μορεῖται νὰ ξεφύγῃ τὴν ὑποβλητικὴν δύναμιν.

Τὸ βράδυ μετὰ τὸ δείπνον ἐπέγραψε τὸν κορμὸς στὴν βερνιὰ τῆς ἀκροθαλάσσης, ἔδωκε ἔσφιγγα ὁ δόκτωρ Κέσσελ ἐβόθασε τὰ φῶτα καὶ φώναξε :

— Ὅσοι δὲν ἔχουν γερά τὰ νεῦρα τοὺς ἄς ἀποσυρθοῦν. Χωρὶς εἶσαι πολὺ θάρρος κανεὶς γιὰ ν' ἀντικρίσῃ ἐκεῖνο πού θὰ εἶδε δεῖξῃ.

Κανεὶς ὅμως δὲν βῆκε ἔξω.

— Ἐπιμένε, ἐπιμένε! ὁ Φλοριάν Κέσσελ. Ἐπιμένε! νάρθουν ἔδω νεκροί. Ἐθάρθουν πτόματα. Μὲ καταλαβαίνετε; Ὅχι φωντάσματα, ἀλλὰ πτόματα, πραγματικά. Γνωρίζω τὸ μυστικὸν νὰ τὰ γοητεύω ἔξ ἀποστάσεως. Κυρίως καὶ κύριον, σκεφθῆτε καλὰ, ἐνδύομα ἕνα ἀκόμη καιρὸς.

Μόνον ἡ κυρία Χερουέλ, ἡ οἰκοδέσποινα, σκῆθῃ καὶ βῆκε ἔξω ἀπὸ τὴ βερνιὰ λέγοντας :

— Προτιμῶ ν' ἀποφύγω τὶς τέτοιες συγκινήσεις. Ὁ νεὸς πού τὸ πρὸτ' ἐμφιεσθητοῦσε τὴν δυνάμιν τοῦ Κέσσελ τώρα γελᾶτοσ εἰρωνικῶς.

— Κυττάξτε ὅλοι, ἐφώνησε ἐξοφνικὰ ὁ Κέσσελ. Βλέπετε ἐκεῖ κάτω αὐτὸν τὸν σκεπτικὸν ὄμοιο ὅπου ἔρχονται τὰ κύματα; Εἶνε ὁ σκελετὸς ἑνὸς γαλλικοῦ ἱεροφάνου πού νατάγησε τὸν περασμένον χειμῶνα σ' αὐτὸ τὸ μέρος, μὰ νύχτα ὀμιχλώδη μὲ ὄλο τὸ πλῆρωμά του ἀπὸ δεκαπέντε ἄνδρους. Τὰ πτόματα τὸν δεκαπέντε ἐκείνων ἄνδρων δὲν ξαναῖναι καν ποτὲ, δὲν τὰ εἶδε κανεὶς. Αἱ λοιποὶ θὰ ἔμψανασθοῦν τώρα. Νὰ τὰ! Ἐρχονται. Κυττάξτε.

Ἐκυστάσαμε ὅλοι σιωπηλοί, κρατώντας τὴν ἀναπνοὴν μας, ὄρθιον, καὶ μὲ ἐντασμένη τὴν προσοχή. Μᾶς' στὴν γαλήνη τῆς φσηγαρωμένης βραδυᾶς δὲν ἀκουγόταν τίποτε ἄλλο, παρὰ μόνον ἡ ῥοὴ τῶν κυμάτων.

— Προσέξτε! φώναξε πάλι ὁ δόκτωρ Κέσσελ. Νάτοι, ἀνεβαίνουν ἕνας ἕνας στὴν ἀμμουδιὰ.

Πράγματι τὸ ἕνα μετὰ τὸ ἄλλο ἀρχιστοῦν ἔμψανίζοντο στὴν ἀκροθαλάσσιαν ἐπάνω στὰ κύματα, δεκαπέντε ματῆρα σημεῖα πού σιγὰ - σιγὰ μεγαλύνοντο καὶ ἐξωφρίοντο μαθηρὰ. Φάνηκαν πῶς ἦταν ἀνθρώπινες σιλουέτες. Ἦταν δεκαπέντε τερατώδεις σιμῆς πού προχωροῦσαν ἀμύλητες, βαδίζοντας ἐπάνω στὰ κύματα, μὲ βήματα ὄμοια, μεγαλειώδη ἐπίσης. Βλέπαμε μαθηρὰ νὰ στάτῃ τὸ νεὸ ἀπ' τὰ κατακοιμμένα φορματὰ τοὺς καὶ ὅσο πλησιάζαν περὶσσότερον, ἐξακριβωτοῦσε μαυροκίτρινες φσηγονωμῆες τοὺς πού μᾶς ἐκύνταζαν. Προχωροῦσαν διαρκῶς καὶ ἔβησαν στὴν ἀμμουδιὰ.

Δὲν μπόρεσα νὰ κρατηθῶ.

— Ἀρκετὰ, γιατί; ἐφώνησε! Ἀρκετὰ! Διδῶτε τοὺς!

Ἡ φωνὴ μου εἶχε γίνε τὸσο θροχῆν πού δὲν τὴν ἀνεγνώριζα πιά. Μὲ εἶχε κυριεύσει ἕνας παράξενος ἀπερίγραπτος τρόμος καὶ μὲ ἔβανα νὰ ἀμφιβάλω, ἀν ἡ μαρβρία ἐκείνη συνοδεῖα θὰ ἐπῆκουε στὴν διαταγὴ τοῦ δόκτωρος Κέσσελ.

Ὁ νεὸς πού τὸ ἀπόγευμα δήλωσε περήφανα πῶς θὰ ἀντιδράσῃ στὴν ὑποβολῇ τοῦ γιατροῦ, πῶταξε τώρα κ' αὐτὸς μὲ κομμένη τὴν μυλιὰ, μὲ τὰ μάτια γοιγαμμένα καὶ μὲ μιά ψευρασι τρέμου τῆς δεκαπέντε ἀνθρώπινες σιμῆς.

Ἐκείνη τὴν στιγμὴ ἕως δυνατοῦς λιγμὸς ἀκούσθηκε καὶ μὲ σιὰ ἀπ' τοὺς ἀκροατὰς βῆκε ἀπ' τὴν βερνιὰ καὶ προχώρησε τρέχοντας πρὸς τὴν ἀκροθαλάσσιαν. Ἀλλὰ κανεὶς δὲν ἐπρόσβησε σ' αὐτήν. Ὅλων μας τὰ μάτια ἦσαν κορφαμένα στὴν τρομερὴ ἐκείνη ὄπτασι.

— Φθάει πιά, γιατί; ἔφωναφάνα ἔγῳ.

Δὲν ἀκούτε ἐπὶ τέλος! Διδῶτε τοὺς.

Ὁ δόκτωρ Κέσσελ ἔβανε μὲ χερσὶν

γοιὰ καὶ ἔπειτα εἶπε :

Ἐκυστάσαμε ὅλοι σιωπηλοί !...

ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ ΤΑ ΠΑΡΑΞΕΝΑ

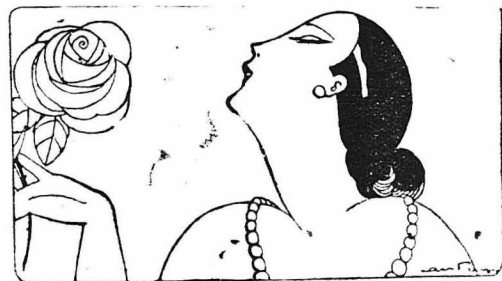
ΟΣΟ ΝΑ ΜΑΘΗ Τ' ΟΝΟΜΑ ΤΟΥ

'Ο διάσημος Γάλλος κριτικός και λογοτέχνης 'Ιούλιος Ζανέν, κούρσκόμενος στο Λονδίνο μίλησε μιά μέρα σ' ένα καφενεύο νά κει τόν καφέ του. 'Αφού κάθησε παρήγγειλε έναν καφέ και βουτίστια στην ανάγνωσή της έφημερίδας του. 'Ένας άγγλος, ό όποιος έπαινε ούτως ή αλλως τόν κείνο, έκάλεισε σέ ένα τώ γκαρσόν. — Δέ μου λές γκαρσόν, τού είπες, πώς ονομάζεται αυτός ό κύριος πού διαβάζει τήν έφημερίδα κακνίζοντας τώ πούρο του πολλά στή σόμπα ; Και τού έδειξε τώ Ζανέν.

- Δέν ξεύρω, μυλόρδε.
- 'Α ! ! !, έκαμε ό άγγλος. Καί, χωρίς νά χάση καιρό σημάθησε και διευθύνθηκε στήν δεσποινίδα πού καθόταν στό ταιμείο.
- Δέν μου λέτε, μίς, πώς τόν λένε έκεινον τόν κύριο πού διαβάζει τήν έφημερίδα του κακνίζοντας τώ πούρο του πολλά στή σόμπα ; ...
- Δέν ειναι από τούς ταπεινούς μας κελάτας, κύριε. Αυποκίμαι πολύ πού δέν θά μπορούσα νά σάς εστιαριστώ...
- Βέρου γουέλλ ! 'Ιού ειναι ό παταστηματάρχης ;
- 'Εγώ είμαι, κύριε.
- Γνωστί μόνονγ... μίστερ παταστηματάρχη... Ξερώτε πώς λένε έκεινον έκει τόν κύριο πού διαβάζει τήν έφημερίδα του κακνίζοντας τώ πούρο του πολλά στήν σόμπα ; ...
- Δυστυχώς όχι, κύριε... 'Πρώτη φορά τόν βλέπω στό κατάντημά μου.
- 'Ω ! ! !
- 'Ο άγγλος διευθύνθηκε τότε πρὸς τόν άγνωστό του κύριο και, θυάζοντας εθγενέστατα τώ καπέλλο του, τού είπες :
— Κύριε, σεις, πού κακνίζετε τώ πούρο σας και διαβάζετε τήν έφημερίδα σας πολλά στή σόμπα, πώς ονομάζεσθε ;
— Ονομάζομαι 'Ιούλιος Ζανέν, απήντησεν έκπληκτος ό κριτικός.
— 'Ε, λοιπόν, κύριε 'Ιούλιος Ζανέν, ... ή ρετιγκότα σας καίεται ! ...
Μά ήτο άργά ! 'Από τήν ρετιγκότα τού Ζανέν δέν έμενε πλέον παρά ή μία μόνον πλευρά ! ...

- 'Ορίστε, δέν ύπάρχει τίποτε. Δέν ύπηρεζε τίποτε παρά μόνο τήν φαντασία σας. 'Ηταν μία αυταπάτη. 'Ολοι σας πέσατε θύματα τής υποβολής μου.
- Πράγματι ή μακάβρια συνοδεία τών δεκαπέντε σκιών είχε γίνει άφαντη.
- Ναιρό, έχασατε, έπρόσθεσε ό δόκτωρ Κέσσελρ στόν καυχήσά του.
- Έχασα, ψιθύρισε έκεινος σ' έναν στεναγμό άνακουφισμας. Έπεινή τήν στιγμή έπιασε στήν βραδιά και ή κυρία Χερουέλ.
- Τους είδατε ; τήν ρωτήσαμε όλοι νά μά φωνή.
- Όχι, δέν είδα τίποτε άπάντησε έκεινή. 'Ημουν στό παράπορο τής τραπεζαρίας.
- Μά από έκει φαίνεται ή άχρογιαλιά. Πώς δέν είδατε τίποτε ;
- 'Η κυρία Χερουέλ δέν είδε τίποτε, γιατί βρισκόταν έξω άπ' τήν άκτίνα τής έπιδράσεώς μου, είπες ό δόκτωρ Κέσσελρ.
- Τότε τής διηγηθήκαμε τήν είχαμε ιδή.
- Μά ή Μαριέττα πού ειναι ; ρώτησε άνήσχη ή κυρία Χερουέλ.
- 'Η καμαριέρα σας ;
- Ναι, ναι. Τήν είδα νά τρέχει πρὸς τήν άχρογιαλιά. Θά έπαινε κι' έκεινή θύμα τής υποβολής κι' άνόμοσε πώς οι άνθρωποι κείνοι ήταν πραγματικοί. 'Η καυμένη ! 'Ηταν άρροβανισμένη πρὸ τών Ζάν Πιέρ, έναν άπ' τούς δεκαπέντε άνδρες τού πληρώματος τού Ιστιοφόρου πού βούλιαζε τόν χειμώνα.
- Τήν σιγήν έκεινή άκούστηκε άπ' τήν άχρογιαλιά μιά στρεγγή γυναικεία φωνή πού φώναζε άπελασμένα :
— Ζάν Πιέρ ! Ζάν Πιέρ !
'Ηταν ή Μαριέττα πού φώναζε τόν άρροβανιστικό της.
- Τρέξαμε όλοι πρὸς τήν άχρογιαλιά, φωνάζοντας της :
— Μαριέττα ! Μαριέττα !
Δέν είδαμε όμως τίποτε παρά μιά σκιά πού κάλυψε μέ τά πόδια κι' έπειτα χάθηκε. 'Ηταν ή Μαριέττα. Είχαμε φθάσει πολλά άργά γιά νά τήν σώσουμε.
- Τήν άλλη μέρα τώ πρωί τά κόματα έβγαλαν στήν άμμουδιά τώ πούρο της.
- 'Η δυστυχισμένη νέα είχε πέσει τραγικό θύμα τής φριλαστικής έκεινής όπτασίας.

Maurice Renard

ΑΠΟ ΤΗΝ ΖΩΗΝ ΤΩΝ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΤΟΥ ΑΔΕΞΑΝΔΡΟΥ ΔΟΥΜΑ (ΥΙΟΥ)

'Ο Δουμάς πατήρ κατηγορείται ως λογοκλόπος. Μιά έξυπνη απάντηση τού γιου του. 'Ο κήπος τού μυθιστοριογράφου. «'Λίγο στενός, μα άρκετά φηλός !...». 'Η διερχομένη κυρία τής άριστοκρατίας. Μιά πληρωμένη απάντηση. 'Η άλλη λογογραφία τού Δουμά. Πώς έβρομάει δίς τούς φίλους του.

- 'Ο Αδγουστος Μασέ, ό όποιος, ως γναστόν, ήταν γραμματεύς τού Δουμά πατρός, έδημοσίευσε κάποτε σέ μιά έφημερίδα ένα άρθρο, στό όποιον διατείνον ότι όλα τά έργα τού Δουμά τά είχε γράψει... αυτός, και ότι κατά συνέπεια ό διάσημος μυθιστοριογράφος δέν ήταν παρά ένας κοινός λογοκλόπος.
- Τήν ίδια μέρα πού δημοσιεύθηκε ή βίβλος αυτός, κάποιος φίλος τού Δουμά υιού τόν συνήντησε τυχαίως στό δρόμο.
- 'Εδιάβασες αυτά πού γράφει ό Μασέ γιά τόν πατέρα σου ; τόν έρώτησε.
- Ναι, απήντησεν άπαθώς ό Δουμάς υιός. 'Ισχυρίζεται ότι όλα τά έργα τού πατέρα μου ειναι δικά του...
- Και τί λές, έσύ, γι' αυτό ;
- Τι νά πώ ! 'Απήντησεν ό Δουμάς γελώντας. 'Αρχίζω νά φοβόμαι μήπως και... έγώ είμαι... έργον τού Μασέ, όπότε δέ μου μένει παρά νά πέσω στόν Σηοιότινα νά κινώ ! ...

Κάποιος διάσημος μυθιστοριογράφος, προσέκλιεσε κάποτε τόν Δουμά υιό γιά νά τού δείξη ένα σπιτάκι, τώ όποιον είχε άγοράσει. Τό σπίτι αυτό, άν και βρισκόταν στό κέντρο τού Παρισιού είχε, από τήν πίσω μεριά, έναν μικρόν κήπο, γιά τόν όποιον ό ιδιοκτήτης του περηφανεύοταν ιδιαίτερός. Περιτόν νά προσθέσω ότι ό κήπος αυτός, καθώς ήταν χαμένος άνάμεσα στους γανήψυλους τοίχους τών γύρω σπιτιών, κάθε άλλο ήταν παρά... κήπος.

- 'Ο ιδιοκτήτης, όστόσο, αφού περιέφερε τόν Δουμά σ' όλα τά διαμερίσματα τού σπιτιού του, τόν άδήγησε, τέλος, και στόν υποκάθεμον κήπο.
- 'Ε, πώς σοφ φαίνεται ό κήπος μου ; τόν έρώτησε θριαμβευτικά.
- Τι νά σοφ πώ..., απήντησεν ό Δουμάς, ρίχνοντας μιά ματιά δόλγνρά του, σάν λίγο στενός τού φαίνεται. Εύτυχώς όμως — έσπευσε νά προσθέση αφού έφαξε ένα βλέμμα πρὸς τόν ούρανό — ειναι άρκετά...ψηλός ! ...

'Ο Δουμάς υιός ήταν δεινός αλληλογράφος. 'Αλληλογραφούσε μ' ένα σωρό ανθρώπους και γιά τά πιά ποικίλα ζητήματα.

- Έχω τώ άτύχημα, συνήθως νά λέη, νά είμαι έκ φύσεως πολυγράφος σάν τόν πατέρα μου... Γιά νά μη κατηγορησουν όμως και μένα, σάν κι' αυτόν, ώς... άρροβανιστικό έργον, ξεθυμαίνω στους φίλους μου, βομβαρδίζοντας τους μέ γράμματα ! ...
- 'Ο Δουμάς συνάντησε κάποτε σ' ένα σαλόνι μιά κυρία τής άνωτάτης άριστοκρατίας, πενδόξη και είφανα ή όποια δέν τού ήταν διάλογο συμπαιθητική.
- Ματαξύ τών δύο τους διεμείφθη τότε ό εξής διάλογος :
— Τι γίνεσθε, κύριε Δουμά ; Δέν άκούγεσθε τελευταίως... Μήπως άποφασίσατε νά παραιτηθήτε από τώ θέατρο ; ...
Δουμάς.—Καθόλου, κυρία μου... Αύτες τις ήμέρες, άφιρβώς, πρόκειται ν' άνεβώσω ένα νέο μου έργο στό «Ζυμνάζ».
- 'Η κυρία, (μέ λεπτή ειρωνία).—Θά μάς παρουσιάσετε πάλι τίποτε γυναικώδες τού ήμισομού ; ...
Δουμάς.—Κάθε άλλο, κυρία μου. 'Η ήρωίδες τού νέου μου έργου άνήκουν όλες στήν άριστοκρατική τάξη...
— 'Η κυρία, (περήφανα).—Και πού σάς έδόθη ή ευκαιρία νά μελετήσετε τήν ψυχσύνθεση τών γυναικών τής άριστοκρατίας ; ...
Δουμάς, (δυσκολιόμενος μέ σεβασμό).—Στήν γκαρσονιέρα μου, κυρία μου...